

Bemærkninger til forslaget

Ad 1) Danmarks rolle i den internationale sikkerhedspolitik.

Danmarks rolle i sikkerhedspolitikken bør være et emne, der sættes under lup. Hvad betyder vores medlemskab af NATO, og, ikke mindst, hvad betyder det at være medlem uden indflydelse på, hvad der sker i organisationen, jævnfør afgørelsen om anskaffelse af nye raketter.

Fra forsvarrets side ser vi i højere grad end tidligere en lyst til gennem skrift og tale at påvirke befolkningen med dets synspunkter, og af den grund ville det være naturligt, at man fra anden side via en forskning i freds- og konfliktområdet fik et kvalitativt diskussionsgrundlag. Man kan ikke forlange, at forsvaret via sin egen oplysningsvirksomhed skal være en formidler af andre synspunkter på området. Det vil realistisk set være for meget at forlange, og derfor bør der være et modspil i debatten, som bunder i en forskning ud fra alternative præmisser.

En anden væsentlig ting for et forskningsinstitut er at beskæftige sig med militærets rolle i samfunds-økonomisk perspektiv herunder militærproduktionens betydning for forholdet mellem investering i militær og civil industri. Der foreligger på nuværende tidspunkt forskellige teorier på området. Det ville være godt, hvis nogle fakta om det område kom på bordet.

Ad 2) Den nye økonomiske verdensorden.

Kravet fra tredjelande om en ændret økonomisk verdensorden kan ikke sidde overhørigt fra industrilandenes side. Den skæve økonomiske udvikling, der er på verdensplan, og som tager til, vil før eller siden munde ud i konflikter i meget stor målestok, som vil få de konflikter, der er idag mellem i-lande og u-lande, til at ligne bagateller.

Den stigende våbenproduktion betyder, at der er færre ressourcer til rådighed for en fornuftig udvikling af u-landene på deres præmisser, og dette kombineret med den manglende politiske vilje til at øge hjælpen til u-lande må ende med konflikter, der deler Jordens befolkning og vil være årsag til megen ødelæggelse af denne klode.

Danmarks rolle i en forskning på dette område må være væsentlig. Hvad kan Danmark gøre? Hvorledes påvirker vi udviklingen? Det er ingen undskyldning, at man er et lille land. Man kan både forske i problemerne og også være med til at inspirere til nogle løsninger.

Ad 3) Interesses modsætningerne.

Interesses modsætninger findes på mange områder. Hvem har retten til jorden, og hvem har retten til et territorium? Retten til jorden har altid været et område, hvor der har været og vil være konflikter. Noget af det første, der sker ved en samfundsomvæltning, er en ændring af ejerforholdet til jorden. Det er symptomatisk, at når en enehersker skal prøve at afbøde utilfredshed, stilles der altid en jordreform i udsigt. Retten til jord og produktionsmidler har altid været konfliktskabende. Den fører til modsætninger mellem folkeslag eller efterfølgelse af minoritetsgrupper. Væbnet kamp og/eller ideologisk kamp mellem religioner har også været en af de væsentligste årsager til konflikter igennem tiderne. Alle disse interesses modsætninger bør der forskes i, også fra dansk side. Noget af det væsentligste, der skal gøres, er at komme i gang med at forske i årsager, ellers finder man ikke løsningerne.

Ad 4) Ideologisk oprustning.

I alle dele af verden er der kræfter, som af kommercielle eller ideologiske årsager udfolder de største anstrengelser for at forberede mennesker »åndeligt« på krig og krigsførelse. Disse forberedelser, som med et populært udtryk kaldes »ideologisk oprustning«, kan antage mange former, fra træning af børn og unge i hel- eller halvmilitære tjenester over velsignelse af våben til udbredelse af krigsforherligende holdninger. Også hele denne problemkreds bør gøres til genstand for forskning.

Ad 5) Massemediernes rolle.

Massemediernes rolle i nedrustningen er naturligvis af væsentlig betydning. Massemediene er opinionsdannende, og derfor bruges de naturligvis